

Прилог 1.
ОБРАЗАЦ ИЗВЕШТАЈА О СПРОВЕДЕНОЈ EX ANTE АНАЛИЗИ ЕФЕКТА
ПРОЦИСА

1. Сагледавање постојећег стања.

1) Приказати постојеће стање у предметној области у складу са важећим правним оквиром.

Село и култура руралних средина, сем ретких примера, немају значајнију, а ни видљиву улогу у погледу програмске репрезентативности. Деценијама занемаривано, углавном препуштено интуитивном нагону за одржавањем традиције, село је репрезент овдашњег дисконтинуитета (не) бриге о стратешком уређењу културе једне земље. Одласком младих из села, већина је опустела и руинирана. Последњих година у више места мештани су покренули њихову обнову и у домовима културе поново се окупљају млади.

Министарство за бригу о селу је крајем 2024. године кренуло са спровођењем Програма доделе бесповратних средстава за опремање и уређење сеоских домова у селима на територији Републике Србије за 2024. годину.

Програмом доделе бесповратних средстава за опремање и уређење сеоских домова у селима на територији Републике Србије за 2024. годину, из буџета Републике Србије издвојено је 149.670.000,00 динара, 19 јединица локалне самоуправе испунило је прописане услове и добило средства. Укупна додељена средства износе 149.610.750,64 динара. Реализација је у току. Пројекти су реализовани, осим једног пројекта где је рок за реализацију продужен до краја јуна 2026. године из оправданих разлога.

Програмом доделе бесповратних средстава за опремање и унутрашње уређење сеоских домова у селима на територији Републике Србије за 2025. годину, из буџета Републике Србије издвојено је 60.000.000,00 динара, 23 јединице локалне самоуправе испуниле су прописане услове и добиле средства. Укупна додељена средства износе 59.454.881,09 динара. Реализација је у току.

2) Да ли је уочен проблем у области и на коју циљну групу се односи? Представити узроке и последице проблема?

Променама у друштву дошло је и до промене значаја домова културе као друштвено важних простора. Неопходно је осмислити нов и савремен концепт на којем ће домови културе деловати у данашњем времену и прилагодити друштвеним приликама и потребама сеоског становништва.

У Републици Србији ради 176 поливалентних центара (домова културе, домова омладине, културних центара или центара за културу), који су најбројније установе у јавној мрежи установа културе. Већином су их локалне самоуправе оснивале током 60-их и 70-их година прошлог века. Реч је о установама комплексног типа, у којима се одвијају различите врсте културних програма и које негују, између осталог, извођачке делатности и аматерску сцену, изложбене активности, едукативни програм (трибине и књижевне вечери) и могу имати функцију биоскопа или библиотеке.

Уочени проблеми се огледају у лошем стању простора и опреме, нарочито у центрима у којима се обавља и биоскопска делатност. Опремањем простора и уређењем би се такви објекти осавременили и на тај начин би се обезбедили услови за несметано организовање

догађаја који имају за циљ да унапреде квалитет друштвеног живота сеоског становништва.

3) Да ли постоје неки други разлози за промену (интервенцију) у области у случају да није уочен проблем?

Доношењем овог прописа доприноси се побољшању услова живота и рада на селу.

2. Утврђивање циља.

1) Који циљ је потребно постићи?

Општи циљ Програма је унапређење културног, социјалног и друштвеног живота у сеоским срединама у Републици Србији. Специфични циљеви Програма су *унапређење* доступности културних и других садржаја свим становницима и њихова партиципација у планираним активностима са посебним освртом на осетљиве друштвене групе, као и повећање разноврсности садржаја и догађаја.

2) Да ли је циљ који се постиже доношењем прописа усклађен са циљевима важећих планских докумената и приоритетним циљевима Владе?

Пропис није предвиђен планским документима Владе.

3) На основу ког показатеља учинка се утврђује да ли је дошло до постизања циља?

Показатељи учинка на основу којих ће се пратити степен остварености овог циља су:

- број реализованих пројеката (циљана вредност 13);
- концепт и квалитет програмских садржаја који ће се реализовати у сеоским домовима.

4) Дефинисати извор провере и рокове за прикупљање података за праћење примене прописа.

Извор провере ових показатеља учинка ће бити *Извештаји о реализацији пројекта* Министарства за бригу о селу. Рок за реализацију пројекта је 6 месеци од момента закључења уговора. Министарство и Комисија могу вршити контролу реализације током трајања свих пројектних активности као и након реализације пројекта, а јединица локалне самоуправе је у обавези да омогући вршење контроле. У оквиру Министарства Сектор за стратешко сагледавање положаја села и сеоског становништва биће задужен за праћење примене прописа.

3. Идентификовање опција.

1) Да ли је циљ могуће постићи применом „status quo” опције? Приказати последице примене „status quo” опције.

Остварење циља није могуће постићи применом „status quo” опције.

2) Да ли је циљ могуће постићи искључиво применом подстицајних, информативно-едукативних, институционално-управљачких или мера за обезбеђивање добара и услуга, без доношења новог или измене постојећег прописа? Навести разлоге због којих се одустало од примене ове опције.

Доделом бесповратних средстава се утиче на развој локалне заједнице, допринеће обогаћењу друштвеног живота и побољшању квалитета живота у сеоским срединама. Наведене циљеве је могуће постићи искључиво доношењем прописа.

3) Које су кључне промене које се прописом предлажу ради постизања циља?

Једна од промена је износ предвиђених средстава за ову програмску активност. Од износа опредељеног Законом о буџету Републике Србије за 2026. годину („Службени гласник РС“, број 108/25) у висини од 100.000.000,00 динара, за реализацију Програма доделе бесповратних средстава за опремање и уређење сеоских домова у селима на територији Републике Србије за 2026. годину, у непосредној комуникацији са Министарством финансија, предвиђен је износ од 50.000.000,00 динара, док је Уредбом из 2025. године било опредељено 60.000.000,00 динара. Износ средстава који може добити једна јединица локалне самоуправе у 2026. години је већа, тачније максималан износ је 4.000.000,00 динара, док је 2025. године био 3.000.000,00 динара.

Уредбом за 2026. годину предвиђено је одобравање средстава и за фасадерске радове чији је циљ побољшање функционалности, енергетске ефикасности и естетског изгледа постојећег објекта, за разлику од Уредбе из 2025. године којом су се додељивала средства за опремање и унутрашње уређење објекта.

4) Које опције су разматране приликом израде прописа и навести разлоге због којих се од њих одустало?

Нису разматране опције приликом израде прописа.

5) Која је међународна упоредна пракса у регулисању области?

Приликом израде прописа није праћена међународна упоредна пракса.

4. Анализа економских ефеката

1) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нови, укида или мења постојећи административни поступак и/или административни захтев за привредне субјекте и који су позитивни ефекти овог решења? Да ли предложена решења утичу на повећање или умањење административних трошкова¹ и колико износи повећање или умањење административних трошкова које сноси привредни субјект?

Предложеним решењима прописа не долази до промена у постојећем административном поступку за привредне субјекте.

2) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нова, мења или укида постојећа финансијска обавеза за привредне субјекте? Који су позитивни ефекти увођења нове, измена или укидања обавезе?

Предложеним решењима прописа не долази до промена у финансијским обавезама за привредне субјекте.

3) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нова, мења или укида постојећа обавеза која утиче на повећање или умањење трошкова производње и/или пружања услуга које сноси привредни субјект? Колико износи повећање или умањење ових трошкова? Да ли се обавеза може испунити на домаћем тржишту и да ли је рок за испуњење обавезе примерен? Који су позитивни ефекти увођења нове, измена или укидања обавезе?

Бесповратна средства намењена су за:

- 1) завршне радове у грађевинарству за уређење објекта (молерско-фарбарски, фасадерски, гипсарски, столарски, керамичарски);
- 2) опремање и уређење ентеријера (расвета, намештај, телекомуникациона и аудио-визуелна опрема);
- 3) инсталатерски радови.

Бесповратна средства нису намењена за трошкове извођења припремних радова (као што су обезбеђење простора за допрему и смештај грађевинских производа и опреме, одвожење употребљеног грађевинског материјала односно грађевинског отпада на овлашћену депонију и сл.), одржавања објекта, набавке кухињских елемената, беле технике, као и све остале трошкове који нису у вези са наменом из става 1. ове главе.

Сеоски домови за чије се опремање и уређење додељују бесповратна средства налазе се у сеоској средини, односно на територији свих насељених места, изузев у градским и општинским седиштима и приградским насељима.

4) На који начин ће предложена решења прописа утицати на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту?

Предложена решења неће утицати на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту.

5) На који начин ће предложена решења прописа утицати на конкуренцију?

Предложена решења прописа не утичу на конкуренцију.

6) На који начин ће предложена решења прописа утицати на микро, мале и средње привредне субјекте (ММСП)?

Предложена решења неће утицати на микро, мале и средње привредне субјекте.

5. Анализа ефеката на друштво.

1) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нови, укида или мења постојећи административни поступак за грађане и који су позитивни ефекти овог решења? Да ли предложена решења прописа утичу на повећање или умањење административних трошкова и колико износи повећање или умањење административних трошкова које сnose грађани?

Предложеним решењима не долази до промена у административном поступку за грађане.

2) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нова, мења или укида постојећа финансијска обавеза за грађане?

Предложеним решењима прописа се не уводи нова, не мења или укида постојећа финансијска обавеза за грађане.

3) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нова, мења или укида постојећа обавеза која утиче на трошкове живота?

Предложеним решењима прописа се не уводи нова, мења или укида постојећа обавеза која утиче на трошкове живота.

4) На који начин предложена решења прописа утичу на доступност, квалитет и цене роба и услуга од значаја за животни стандард становништва?

Предложена решења прописа утичу на доступност и квалитет услуга од значаја за друштвени стандард становништва.

5) На који начин предложена решења прописа о утичу на тржиште рада, запошљавање, услове за рад и синдикално удруживање?

Предложена решења прописа не утичу на тржиште рада, запошљавање, услове за рад и синдикално удруживање.

6) На који начин предложена решења прописа утичу на здравље људи?

Предложена решења прописа не утичу на здравље људи.

7) На који начин предложена решења прописа утичу на обим остваривања права на правично суђење, приступачност јавним површинама и објектима и приступ информацијама? На који начин предложена решења утичу на квалитет и доступност јавних услуга, услуга система социјалне заштите, система здравствене заштите и система образовања, као и и других јавних услуга, нарочито у контексту заштите и унапређења права припадника осетљивих друштвених група?

Не утичу.

8) На који начин предложена решења прописа утичу на доступност културних садржаја и очување културног наслеђа?

Предложена решења утичу на повећање доступности културних садржаја у сеоским срединама и овим подстицајима се директно утиче на очување културног наслеђа кроз разноликост и квалитет програмских садржаја.

9) Да ли предложена решења прописа имају различите ефекте на жене и мушкарце, тј. родну равноправност? Описати те ефекте. Да ли пропис повећава или умањује родну равноправност? Које мере су предвиђене за ублажавања потенцијалних негативних ефеката прописа на родну равноправност?

Предложена решења прописа немају утицаја на родну равноправност.

6. Анализа ефеката на животну средину и климатске промене.

1) На који начин предложена решења прописа утичу на животну средину?

Предложена решења не утичу на животну средину.

7. Анализа управљачких ефеката.

1) Које активности је потребно спровести и у којим роковима како би се омогућила примена прописа? Која организациона јединица унутар органа, односно организације који врше јавна овлашћења, је одговорна за спровођење ових активности?

Неопходно је извршити промоцију програмске активности, подстицање јединица локалне самоуправе да конкуришу кроз организацију округлих столова, панела и презентацију примера добре праксе. Сектор за стратешко сагледавање положаја села и сеоског становништва у оквиру Министарства је организациона јединица одговорна за спровођење ове активности.

У глави XI Предлога програма који се односи на обавезу јединице локалне самоуправе да у складу са Законом о јавним набавкама („Службени гласник РС”, број 91/19 и 92/23), покрене поступак јавне набавке у року од 45 дана од дана уплате бесповратних средстава на рачун јединице локалне самоуправе, уведена су два нова става (ст. 5. и 6.) чији је циљ усаглашавање текста Програма са одредбама наведеног Закона о јавним набавкама. Наиме, одредба чл. 27. Закона о јавним набавкама прописује да се одредбе овог закона између осталог не примењују на набавку добара, услуга и спровођења конкурса за дизајн, чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара. Имајући у виду да је у Уредби о утврђивању Програма доделе бесповратних средстава за опремање и унутрашње уређење сеоских домова у селима на територији Републике Србије за 2025. годину („Службени гласник РС”, број 75/25) предвиђена обавеза јединице локалне самоуправе да покрене поступак јавне набавке и за радове чија је вредност до 3.000.000 динара, као и за добра чија је вредност до 1.000.000 (случај на који се Закон о јавним набавкама не примењује) предложеним ст. 5. и 6. отклања се наведена неусаглашеност тако што се прописује да у овим случајевима није потребно покренути поступак јавне набавке у складу са одредбама наведеног Закона. При том, поступак набавки на које се не примењује Закон о јавним набавкама (ст. 5 и 6. Предлога Програма) формулисан је на начин који поштује основна начела наведеног закона чији је циљ спречавање сваке врсте злоупотребе и обезбеђивање једнаког положаја потенцијалних понуђача.

2) Одредити капацитете органа, односно организације који врше јавна овлашћења који је потребно ангажовати за примену прописа. Да ли су капацитети довољни за примену прописа?

Јединице локалних самоуправа имају материјалне и кадровске капацитете за спровођење и реализацију Програма.

3) На који начин предложена решења прописа утичу на ефикасност, одговорност и транспарентност рада органа, односно организација који врше јавна овлашћења надлежних за примену прописа?

Не утичу.

4) На који начин предложена решења прописа утичу на владавину права?

Предлог Уредбе не утиче на владавину права.

8. Анализа финансијских ефеката.

1) Колико износе јавни расходи примене прописа и из којих извора финансирања ће се обезбедити средства?

Средства намењена за реализацију Програма обезбеђена су чланом 8. Закона о буџету Републике Србије за 2026. годину („Сл. гласник РС”, број 108/25) у оквиру Раздела 35 – Министарство за бригу о селу; Програм 0110 – Планирање и спровођење политике развоја села, Функција 110 – Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови и спољни послови; Програмска активност 0005 - Подршка опремању и унутрашњем уређењу сеоских домова 463 – Трансфери осталим нивоима власти, у укупном износу од 100.000.000,00 динара. Максимални износ бесповратних средстава је до 4.000.000,00 динара укључујући ПДВ.

2) Какве ће ефекте предложена решења прописа имати на јавне приходе и расходе?

Предложена решења прописа не утичу на јавне приходе и расходе.

9. Анализа ризика.

1) Навести кључне ризике за примену прописа. Које мере ће бити предузете како би се смањила вероватноћа настанка ризичних догађаја, односно умањили њихови ефекти које мере ће бити предузете уколико се ризик оствари?

Одредбама овог програма су све могућности злоупотребе сведене на минимум, а то се нарочито постиже формирањем Комисије која ће контролисати све пројектне активности.

Ризици се углавном односе на реализацију у предвиђеном року због спољних фактора и ненаменско коришћење бесповратних средстава. У случају новонасталих околности које отежавају или онемогућавају реализацију пројекта у року предвиђеним уговором или отежавају наменску употребу додељених бесповратних средстава, корисник средстава је у обавези да обавести Министарство и упутити јој писани образложени захтев за измену решења и уговора, о чијој оправданости ће одлучивати Комисија.

Исто тако, уколико се у поступку контроле утврди ненаменско трошење бесповратних средстава или одступање од уговорних одредби, Министарство раскида уговор, а корисник враћа целокупан износ додељених бесповратних средстава у буџет Републике Србије, са припадајућом законском затезном каматом.

10. Извештај о спроведеним консултацијама.

1) Одредити циљне групе и заинтересоване стране које је потребно укључити у процес консултација.

Циљне групе су јединице локалне самоуправе.

2) У ком периоду су спроведене консултације и да ли су релевантне информације о времену и месту примене изабраних метода консултација и њиховим резултатима, објављене на Порталу „еКонсултације”? Навести линк са Портала „еКонсултације” или неке друге интернет странице преко које су спроведене консултације.

Консултације су спроведене током 2025. године. Након израде Предлога програма, дана 20. јануара 2026. године исти је стављен на Портал „еКонсултације” на <https://ekonsultacije.gov.rs/topicOfDiscussionPage/604/3>

3) Навести циљне групе и заинтересоване стране које су учествовале у консултацијама.

У консултацијама су учествовале следеће јединице локалне самоуправе: Ада, Горњи Милановац, Велика Плана и Бољевац.

4) Да ли су у консултације укључени представници микро, малих и средњих привредних субјеката из регулисане области и осетљиве друштвене групе на које пропис утиче, представници удружења која се баве заштитом животне средине, као и представници удружења који се баве родном равноправношћу?

У консултацијама нису учествовали наведени субјекти.

5) Наведите примедбе, сугестије и коментаре на текст прописа, достављене у току консултација које су усвојене.

Није било примедба, сугестија и коментара на текст прописа током спровођења процеса консултација.

6) Наведите примедбе, сугестије и коментаре на текст прописа, достављене у току консултација које нису усвојене и објаснити разлоге за њихово неприхватање.

Није било примедба, сугестија и коментара на текст прописа током спровођења процеса консултација.